

Podberšek I

L. * na pravi
strani

Narodno
blago.

jein Podberšek
iz Kranjske peči

Igre

ZAPISI
(IGRE)

J. PODBERŠEK

registrirano podaj

Igre * vse
prepisano

Pojasnilo.

Za začetek igre rabiš stroci razne plemi-
ce. Stopnjo s kolo, in eden šteje, kakor:

1a) En kovač kovač kuje.
Kolikšno jebljev potrebuje?
Enega, dva, tri.
Dajti venkraj ti!

2b) Andili, bandili,
gama, Roma di pure,
Ihranta fešti? Vinti tre.
Le škodela, škampolela?
Pir in dora ipicarija.
Tikiti, takiti, škamparija.

3c) An, ban 4c) Anica, banica,
Ist potgan Sedma naptanica
Ledem mis Rava piže, rava je,
V uhi se piš! Kar ji ostane, fantom da.

5d) Šteješ do določenega števila.

6e) Blizajo k kamnu.

7f) Tečeš do določenega kraja.

8g) Vzrok mečeš razne stvari, kakor karajca.

Tisti, na katerega pride konec,
ali igra glavno vlogo ali pa odstopi,
da potem tisti igra ki se zadrži vsta,
ne na prejšnjem mestu.

9. Skrivanka.

Najprej izberejo "žandarna", potem vislice
(garže). "Začaj, začaj, žandar" oči in stoji,
navadno do 50. Drugi se med tem skrivajo.
Ko je "žandar" našel 50, zaupije: "Začaj-le
iščem!" Ko prvega zagleda, teče nemo le
visokam, jih pomaje ali potolče kriče:
"Janez (ali kakor muje ime), lingl, bongl, tu,"
kaj visis!" In tisti je padel "žandar". Če pa
tisti, ali kdo drugi svojeglavo, ki se je
bližje skriv, "žandarna" obesi, stane
pri starem. — To se ponavlja.

10. Roparji.

Nekaj je roparjev, nekaj pa žandarjev.
Ti imajo rutico okoli roke, ali vsiček za
klobrkan ali kako drugo znanje.
Roparji se poskrivajo, žandarni jih pa
love. Hogač vjamejo, zapro ga s "keho",
katere straži nekaj žandarjev. — To so
vsi vjeti, končana je igra.

11. Kozel.

Potreben je kozel, t. j. rogovila, ki ima
svoj 3 noge, in sila za kroglovega pastirja.
Vsak ima svojo palico. — Eden vrame vse
palice in sibo ter vije kriško. Hogač

palica pa je najbližje sibe (hijsenar, no smrekovavejica), tisti mora krog postaviti kolikorkrat ga bo zbijel. In tako dolgo, dokler ga ne prva drugemu. To se pa zgodi, ako ga gaidane: s šibo, karar nima palice. Tova krog mora med tem časom stati.

AB. Teto se lahko igra s kamnjem.

12. Medved.

Najprej določijo s štetjem medveda. Nato mu odkažejo bilog. Medved gre s sklenjenima rokama na lov. Hogar povega udare (tisti je v prihod medved), s tistim se mora hitro sprijeti za roke in se vrniti v bilog, ker sicer jih drugi tepo, kolikor morejo. To tem hojijo na lov, ali po dvi ali pa po več skupaj, kakor se zmenijo. Vedno pa se dolro skupaj dvigati, hojiti, ako le eden spusti, ali ga kdo od zasaj volbije, tepen so vsi, če ne odneso v pravem času kožo v bilog.

13. Kapminarjara kapiča.

Najprej določijo „gospova kapucinej“. Nato doli vsak posebno ime, n. pr. bel, črn, veliki, mali, suhi, rdeči. Sedaj začne „g. kap“: „G. kap. je kapiča izgnat, kdar jo je našel, naj jo najaj da!“ Zeleni (ali kateri drugi). - Zeleni reče: „Ali jay?“ - G. kap: „Ti, ja!“ Zeleni: „Jay je ne!“ - G. kap: „Kdo pa?“ - Odgovor: „Veliki (aka amish kapucinarja, mora reči: Gospod kapucinat sami)!“ - Imenovani: „Ali jay?“ - Zeleni: „Ti, ja (kapminarja: Vija). i. t. d. - Ako kdo kolikaj zmoti, ali hitro ne odgovori, dati mora v skupno blagajno eno svoj reč. Kdar se trikrat zmoti, mora odstopiti. Kadar so se že vsi razun enega (ki postane sodnik) po trikrat zmotili, vzame kapucinar nosček iz blagajne rekaoč sodniku: „Kaj mora storiti tisti, čegar reč imam v roki.“ - Sodnik reče, kar se mu zdi pripravo.

14. Teden most.

Izvolijo 2 mostnarinaja, ki si vsako po izbira posvojina imena. Drugi stopijo po vrsti drug drugemu za hrbet in se tako sprimejo. - Prvi vpraša mostnarinaja: "Je kaj teden most?" - Eden mostnarinaj: "Kakor kamen-kost." - Prvi: "Sme iti naša vojska skozi?" - Odgovor: "Sme, če bo zaden, ravnar" naš!" - Prvi: "Jo, če ga vjamete." - Sedaj gre cela vrsta pod sklenjenimi rokami mostarjev; če zasluži le more, uide. Ako ga vjameta, vprašata ga, komu je služiti n. pr. ali Petru ali Janezu? Ko so vsi vsi postarjajo se v 2 vrsti; na čelu mostarja, kakor se primeta. Sedaj se gnetajo sem in tja tako dolgo, da ena stranica pade.

15. Prostom deliti.

Vsi sedejo v vrsto s sklenjenimi rokami, kakor pri molitvi. Eden vzame navadno kak postan ali kraj okroglega in gre po vrsti. Vsakemu položi svoje roke med nje, ve, rekoč: Dam ti zlat postan, pa nesmes nobenemu povedati. - Ko ga je že nekemu dal, gre še enkrat skozi. Nato vpraša od kraja: Jaka (ali kakor mu je ime), kako

ga ima? - Če ugame, je za enkrat konec in tisti, ki je dobil postan, ga od začetka deli. Če pa ne ugame, vzame mu klobuk in vpraša drugzega, tako dolgo, da vsem klobuki pobere, ako nihče prej ne ugame. - Sedaj onem, komur je šel klobuk, naloži na tihem pokrova, kakor mora spraviti, ako če klobuki dobijo. - Nato od konca.

13. Sme pa postan delovati ^{tudi} sem pridržati.

16. Zlate farvice.

Kajprej določijo nebesa in pekel. Po tem "angeli" in "hudobi". Ostali sedejo na poseben kraj. Vsaki si izbere posebno ime, ki ima priimek zlat, a, o, n. pr. zlata rožica, zlat hrast.

Vsotizmičena imena pove eden glasno angelj in hudobi. - Sedaj pride angelj, govorec:

Cin, cin, cin - - - - - Govornik pravi; Pokaj si prisel? - Angelj: Po zlato farvice. - Po kakšno? - Po zlato vijolico (ali kaj drugzega). - Kakor je? - Pa-le. - Če ugame pravo, vzame jo s seboj, če pa ne, odgovori se mu: Pojdi od kod si prisel! - Po tem pride hudoba, govorec: Rom, rom, rom - - - - - in govori se mu kakor angelju. - To so vsaki na svojem kraju ženeta angelj in hudoba pogubljene po heleni

v nebesa. Če se le kolo kaj zasmaja,
dobi jih takoj po plečih. - Konec. -

17. Vodnjak gledati.

V stopijo sklanjeni, roke na hrbtu, v kolo.
Eden ima spleten bič, gre na okoli in
vsakega nekakšno udari, reče: "Vodnjak glej!"
kar na prihrak gurne bič enemu v rokah
in gre ravno tako dalje, kakor prej. Prejem-
nik začne klekati soseda na desni, dokler
ta ni prišel okoli na prvo mesto. - Tako se pravi.

18. Berič ali "kapročkancje"

Treba je dobiti klinec ter preklati in bič.
Vsi stopijo v vrsto in začno tresti preklani
strani klineca. Kdor strese obe beli strani,
tisti je gospod ali sednik, kdor obe črni, tisti
postane berič, a kdor naredi križ, tisti je
prostak ali topin, ki mora prestati sojano
mu kazeno. - Prisojijo se navadno take:

1. Rižava (najslabša)
2. Hasnata (nehotil inna)
3. kovarica (srednja)
4. mesena (precej huda)
5. gniava (kolikor more berič udariti)

Ob stresi kolo drugi gospoda proda mu stari
gospod službo za eno poljubno batino po volji.

Na to mu prouči bič. Če ga le prime zapa-
de službo, in stari jo obdrži. Istotako je z be-
ničem, le, da ta mora bič vzeti.

19. Buče svati.

Najmočnejši sede na tla, drugi pa po
vrsti postojajo njim. Eden kadi s palico okoli
in vprašuje: So že buče zrele? - "Nloveni
na" odgovarja po vrsti: So se-le:

1. njino odhajali, 2. prvi gnoj peljali, 3. gnoj navozili,
4. gnoj potrosili, 5. prvo brazdo urejali,
6. pol gnojive zorali, 7. njino zorali, 8. la-
malici sedli, 9. buče nasejali, 10. zavlekli, 11. kupa
potolkli, 12. zdaj je pa suša, pa nemorejo zeleniti,
13. je se le dež pomiril, 14. začela kaliti, 15. že
lene, 16. začele vesti, So se-le take, kakor:
17. pol zrna prosa, 18. ušena, 19. - jaspren,
20. - grah, 21. - fižol, 22. - lešnik, 23. - oreh,
24. - pol jabolka, 25. - jabolko, 26. - korec,
27. - pol žetara, 28. - žetlar, 29. - škaf,
30. - pol čehra, 31. - čehar, 32. - pol kadi, 33. - kadi,
34. - quč, 35. - gora, 36. - pol sveta. So že:
37. - take, kakor cel svet, 38. - malo rumene,
39. - rumene, 40. - quile. — Sedaj se
"buče" tako primejo drug drugega, "dame" jim
pa po vrsti prodaje palice ipoke in jih tako
vleče, da vse potuje. —

10. Šivarijska in mid.

Igralci so liho število —. J eden stopi
sam, drugi pa za njim v vrsto po dva in
dva. — Sedaj šteje načelnik:

Ena - dve - tri -

Zadnji par naprej zleti!

Dotična 2 letita vsak po eni strani vrste,
in gledata, da se spredaj hitro sprimeta.

Če načelnik nikogar ne vjame, stopita
ta dva takoj za njim v "prvi par", ako je
pa katerega vzel, predno, sta se sprijela,
sedaj zamenjata službo. —